

Archeologienota

Programma van maatregelen

KORTRIJK HANDELSKAAI (prov. West-Vlaanderen)

Auteurs: Birgit LEENKNEGT, Jeroen
VERMEERSCH

Projectcode: 2018K242

- **Gemotiveerd advies**

Het uitgevoerde bureauonderzoek is volledig, alle relevante beschikbare bronnen zijn teruggevonden en zijn geraadpleegd. Inzake historisch bronnenmateriaal zijn de relevante bestaande bronnen en historische kaarten geraadpleegd via internet.

Het projectgebied heeft een totale grootte van ca. 1211m² (de totale oppervlakte van de percelen bedraagt ca. 1500m²). Het projectgebied situeert zich net buiten de archeologische zone van Kortrijk. Het projectgebied is op heden vrijwel volledig bebouwd en verhard. De initiatiefnemer is niet verplicht een archeologienota toe te voegen aan de omgevingsvergunningsaanvraag, toch was deze archeologienota de uitdrukkelijke wens.

Het projectgebied situeert zich in de Vlaamse Vallei, vlakbij de Leie op lageregelegen terreinen. Het is aannemelijk dat tot ca. 17,5m onder het maaiveld quartaire afzettingen voorkomen. Dit pakket bestaat voornamelijk uit fluviatiele afzettingen. Wellicht betreffen de eerste 2,8m van het terrein opgevoerde gronden, daaronder komt waarschijnlijk tot ca. 4,6m onder het maaiveld bruine klei voor en daaronder veen (van ca. 4,6 tot ca. 7,45m onder het maaiveld).

Historische kaarten vanaf de 16de eeuw tonen het projectgebied buiten de stadsomwalling van Kortrijk, ten westen ervan. De gronden zijn moerassige meersen met grachten van een bleekweide. Deze situatie waarbij het projectgebied onbebouwd is, duurt tot ca. de jaren '80 van de 19de eeuw. Vanaf de topografische kaart uit 1883 is steeds bebouwing ter hoogte van het projectgebied te zien. Het is zeer waarschijnlijk dat de 19de eeuwse bebouwing niet dezelfde is al die van vandaag.

In het projectgebied is nog geen archeologisch onderzoek uitgevoerd en ook in de dichte omgeving waar de historische kaarten eenzelfde patroon vertonen (in de nabijheid van de Leie, tot ca. de 2de helft van de 19de eeuw weide en daarna bebouwd) is nog geen archeologisch onderzoek voltrokken.

Kortrijk kent bewoningssporen vanaf de steentijd. Vele vondsten werden aangetroffen op hoger gelegen terreinen. Alhoewel er uit de periode van het midden mesolithicum ook vondsten werden aangetroffen op de vruchtbare akkergronden langs o.a. de Leie-oeveren. Aangezien het projectgebied gelegen is buiten de archeologische zone waarbij pas vanaf de 2de helft van de 19de sprake is van bebouwing, kan een niet-complexe stratigrafie aan het projectgebied gekoppeld worden. Het terrein is gelegen vlakbij de Leie. Deze dichte aanwezigheid van een waterweg kan het projectgebied aantrekkelijk hebben gemaakt voor de (pre)historische mens (voor visvangst, jacht, landbouwgrond). Toch kan er ook gesteld dat het projectgebied vrij nat was, en zo minder interessant lijkt voor bewoning.

De geplande werken gaan gepaard met een bodemverstoring over het ganse projectgebied. Er wordt een appartemensgebouw met een ondergrondse parkeergarage over bijna de

volledige oppervlakte van het projectgebied voorzien; dit gaat gepaard met een bodemverstoring van ca. 2,7 tot 3,80m onder het bestaande maaiveld, plaatselijk zijn er nog diepere bodemverstoringen tot max. 20m onder het maaiveld bij het plaatsen van soilmixwanden. Het projectgebied heeft een totale grootte van ca. 1211m².

Het bureauonderzoek kan de aanwezigheid van archeologische structuren/sporen niet uitsluiten. Immers de eigenlijke bodemopbouw kan aan de hand van enkel bureauonderzoek niet achterhaald worden (op de bodemkaart gekarteerd als bebouwde zone). Ook is niet duidelijk in welke mate de bebouwing vanaf de 2de helft van de 19de eeuw de grond geroerd heeft en hoe diep het verwachte ophogingspakket gaat. Het is dus ook niet duidelijk in welke mate er sprake is van een afgedekte bodem, die een indicatie geeft over een mogelijk bewaarde steentijdsite. Enkel vooronderzoek op het terrein kan een antwoord bieden op deze vragen.

Wanneer de kost van het verdere archeologisch vooronderzoek wordt afgewogen met het feit dat er geen specifieke verwachting is voor het projectgebied (alhoewel er wel een potentieel is) en met de oppervlakte van het projectgebied (ca. 1211m²) wordt het duidelijk dat de het tweede niet opweegt t.o.v. het eerste. Gezien het projectgebied gelegen is buiten de archeologische zone en gezien de totale oppervlakte van het projectgebied maar de helft van de min. oppervlakte uitmaakt waarvoor een archeologienota verplicht is, is de initiatiefnemer niet genoodzaakt een archeologienota voor de geplande werken op te stellen. Het is dan ook niet te verantwoorden de kost voor verder vooronderzoek te maken. Er dient dus geen programma van maatregelen voor verder archeologisch onderzoek opgesteld te worden. Wel wordt gewezen op de wettelijke verplichting om bij aantreffen van archeologisch sporen/vondsten tijdens werken, dit te melden aan Onroerend Erfgoed¹.

¹ Zie artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 5.1. van het Onroerenderfgoedbesluit.